

DESPERÁTKA

MARTINA MOUSEOVÁ

Martina Mouseová

DESPERÁTKA

Děj i postavy tohoto příběhu, s výjimkou všeobecně známých událostí a osobností, jsou smyšlené.

1. SEJF

Povalovala se v posteli a snažila se přežít obvyklou nudu nedělního dopoledne. Slyšela, jak matka v kuchyni připravuje oběd. Z vaření byla trvale uvolněná, protože měla hodně učení. To byla verze pro matku. Skutečnost byla taková, že se skoro neučila. Stačilo jí to, co pochytila ve škole. Ale raději předstírala, že se učí, než aby šla matce pomáhat. Domácí práce neměla ráda.

Líně procházela zprávy na internetu. Ale i tam byla jen nedělní nuda, nuda, nuda. Zdálo se, že i novináři lenoší. Po chvíli konečně narazila na něco zajímavého:

Švýcarské banky vydaly seznamy sejfů, které nikdo neotevřel více než šedesát let. Hledají jejich majitele...

„To nechápu,“ říkala si, „jak se může stát, že tak dlouho v sejfu nebyli. Jsou snad tak bohatí, že se o peníze, které tam mají, nezajímají? To asi ne. Spíš to budou zapomenutá dědictví a těch určitě moc nebude.“

S pocitem, že jí se ta zpráva stejně netýká, začala přecházet na další nudnou informaci. Když už se stránka zavírala, zaregistrovala něco, co ji zaujalo:

...v současné době jsou tyto seznamy tak intenzivně navštěvovány, že je téměř nemožné otevřít je...

„Tak to zkusím,“ zaradovala se, „konečně nějaká zábava!“

Vrátila se do zprávy a klikla na řádek, který odkazoval na seznam. Vážně to nešlo! Zkoušela se přihlásit znovu a znovu ještě dalších deset minut. A najednou překvapeně hleděla na nějaká jména.

„Jsem tam!“ zajásala.

Pak s obtížemi četla jména začínající na A. Odhadovala, že to většinou byla arabská jména. Na obrazovku jejího notebooku se vešla jen malá část seznamu, poslední jméno začínalo na písmena Ab.

„Těch tedy je! Jsem teprve u Ab.“

Projížděla seznamem a už ji to začínalo nudit. Napadlo ji, že by mohla zkusit vyhledat svoje příjmení. Začala tedy hledat písmeno Š.

„Nesmysl! Š tam přeci nebude, musím hledat S.“

Jmen, která začínala na S, byla také spousta. Musela se soustředit, aby zachytila, kdy začne kombinace písmen, kterou potřebovala. A najednou nevěřícně zírala na svoje příjmení i křestní jméno. Na jednom řádku bylo napsáno:

Staud Greta, Staud Anton

Tak příšerně se skutečně jmenovala! Greta Štaudová. Svoje jméno i příjmení nenáviděla už od dětství. Holčičky, které s ní chodily do školky, se jmenovaly Nikolka, Terezka, Karolínka nebo Natálka. Ona byla Greta, zdobně Gretička. No hrůza! Jak moc si přála jmenovat se jinak!

„Mami, já se už nechci jmenovat Greta,“ kvílela opakovaně, když jí bylo asi šest let, „já se chci jmenovat Monička!“

„To nejde, Greti,“ odpovídala nekompromisně její jindy tak vlídná matka.

„Proč to nejde?“ brečela už Greta, „paní učitelka říkala, že by to šlo!“

„U tebe je to jiné. Tvoje jméno se nemůže změnit,“ končila tyto rozhovory matka.

Další šok nastal, když se v první třídě dozvěděla, že příjmení její matky není Štaudová ale Mikulášková.

„Mami, proč se ty jmenuješ Mikulášková a já Štaudová? Já se chci také jmenovat Mikulášková! To je mnohem hezčí!“ vztekala se.

„Už jsem ti to vysvětlovala několikrát. Nejde to. Ty se musíš jmenovat Greta Štaudová. Tak se musí jmenovat každá nejstarší holčička naší rodiny. A nejstarší kluk se musí jmenovat Anton Štaud.“

„Ale já nechci! Proč to tak musí být?“ naříkala.

„Rozhodla to naše rodina a platí to už spoustu let.“

„Ale vždyť my žádnou rodinu nemáme!“ nechápala malá Greta.

Žily s matkou úplně samy. Gretin otec tak nějak neexistoval a matčini rodiče i sestra již zemřeli.

„To rozhodla ještě dřívější rodina. Už jsou všichni po smrti,“ pokračovala matka v nejasném vysvětlování.

„Tak já mám tohle hrozné jméno kvůli nějakým mrtvým lidem? Oni se to už nedozví, když ho změníme! Mami, prosím!“ snažila se Greta zlomit matku.

„Nejde to, Greti. Moje sestra se tak jmenovala, protože byla starší než já. Před tím byla Greta Štaudová moje maminka, před tím pratec a i její matka. To pravidlo dodržuje už několik generací. Musíš ho dodržet také. A už se o tom nebudeme bavit!“ ukončila matka rozhovor.

Třetí krutá rána osudu na malou Gretu dopadla, když jí bylo osm let a pochopila, že nikdy nebude tak krásná jako její matka, která svou jemnou tvář a plavými vlnitými vlasy okouzila snad každého. A co bylo horší, Gretě tehdy došlo, že ona nebude ani hezká. Do té doby věřila matčinu utěšujícímu ale asi ne příliš upřímnému tvrzení, že z ní krásná holčička teprve vyroste. Do té doby se mohla těšit, mohla doufat, mohla na svoji budoucí krásu alespoň čekat. Ale tyto naděje rázem zmizely.

Měla zvláště hranatý podlouhlý obličej, malé nevýrazné oči a úzké světlé rty. Zato nos měla pořádný. Byla to obrovská, zahnutá dominanta jejího jinak neviditelného obličejce. Jen vlasy měla pěkné, hnědé a krásně vlnité. Ale to na výsledném dojmu nemohlo nic změnit. Podle hodnocení spolužaček vypadala jako kluk, a to hodně ošklivý kluk!

„A takovou má krásnou maminku,“ slyšela postranní hovory sousedek z jejich domu, „příroda té malé chudince vůbec nepřála.“

Greta tak dospěla k názoru, že jí nepřeje vůbec nikdo. Dávno mrtví příbuzní jí přisoudili příšerné jméno a její milovaná maminka ji toho jména nechce zbavit. A příroda – ať už to znamená, co chce – jí nasadila tento strašný obličej. Tolik příkoří bylo na jednu malou holčičku moc. Začala se stranit dětí. Ve škole se s nikým nebavila, nechodila si hrát ven. Zanevřela na lidi i na přírodu. Zanevřela dokonce i sama na sebe. Jedině svou matku vyčlenila ze skupiny objektů, které nenáviděla. A jednalo se o poměrně obsáhlou skupinu, která zahrnovala celý svět – živé i mrtvé. Jak bude nahlížet na vesmír, nebyla doposud rozhodnutá.

Jen její matka tedy dostala výjimku. Greta totiž pochopila, že matka nemůže udělat nic jiného, než dělá. Ona prostě musí splnit příkaz své rodiny. To, jestli se tímto příkazem bude řídit i Greta, nebylo zatím jisté. Nedávno jí bylo osmnáct, mohla už o svém jménu i příjmení rozhodovat sama. Zatím ale váhala, protože nechtěla trápit matku. Navíc měla pocit, že už nic nezachrání. Jméno a příjmení jí vadily hlavně na základní škole. Teď studovala střední školu grafiky a designu, což bylo trochu bohémské prostředí, kde její neuvěřitelné jméno nikdo neřešil.

Když se teď trochu vzpamatovala z té překvapivé novinky, popadla notebook a běžela za matkou do kuchyně.

„Mami,“ volala už cestou, „ve švýcarské bance je sejf na moje jméno!“

Matka na ta slova reagovala obrovským leknutím. Upustila sáček s těstovinami, který držela v ruce. Sáček se při dopadu na zem roztr-

hl a těstoviny se rozlétly po celé kuchyni. Matka si té spouště vůbec nevšímal a strnule stála uprostřed kuchyně.

„Mami, co je ti? Pojd' si sednout,“ lekla se Greta.

Posadila matku na židli. Ta chvíli strnule hleděla před sebe, pak si zakryla obličej rukama a začala plakat.

„Tak nás to neštěstí dostihlo!“ naříkala.

„Jaké neštěstí?“ nechápala Greta, „ten sejf je neštěstí?“

„Ano,“ vzlykala matka, „každý, kdo tam byl, pak brzy zemřel. Doufala jsem, že se o tom prokletém sejfu nikdy nedozvíš.“

„Našla jsem to náhodou na internetu,“ přemýšlela Greta nahlas, „asi to tak mělo být. Měla jsem se o tom dozvědět.“

„Greti, nesmíš tam jít! Nikdy! Slib mi to, prosím!“ kvílela matka.

„Klid, mami! Uklidni se, prosím. Nepůjdu tam. Slibuji!“ snažila se Greta matku uklidnit.

Matka pomalu přestávala plakat.

„Opravdu tam nepůjdeš? Slibuješ?“ ujišťovala se.

„Ne, nepůjdu! Nejsem blázen, abych se vystavovala nějakému nebezpečí!“ odpověděla Greta rozhodně. Vzala matku za ruku a čekala, až se uklidní.

„Ale musíš mi o tom něco říct!“

„Proč to chceš vědět? Teď jsi mi slíbila, že tam nikdy nepůjdeš!“

„Musím vědět, o co se jedná. Existuje sejf, který je napsaný na moje jméno a který skrývá nějaké nebezpečí. Musím o tom vědět všechno, i když tam nechci jít. Musím to vědět kvůli své bezpečnosti a kvůli budoucnosti.“

„Asi máš pravdu. Měla bys o tom vědět,“ rezignovala matka a váhavě začala vyprávět zvláštní příběh jejich rodiny.

„Tu bezpečnostní schránku v curyšské bance koupil můj prapraprástrýc Anton Štaud v roce 1918. Pět let na to záhadně zmizel. Schránku zdědila jeho žena Greta a pak ji měl zdědit vždy nejstarší chlapec nebo nejstarší dívka rodiny. Proto se museli jmenovat Anton Štaud a Greta Štaudová. Na ta jména je sejf napsán. Manželka Antona Štauda sejf nenavštívila. Byla v něm až její dcera, moje prateta. Ta se ale po návštěvě sejfu začala chovat divně a za krátkou dobu zemřela. Prý nešťastnou náhodou vypadla z okna. Rodina ale měla podezření, že jí k tomu pádu někdo pomohl,“ matka se na chvíli odmlčela. Nehnutě seděla a zírala před sebe.

Greta cítila, jak v ní začíná narůstat napětí. Kriminální příběh starý devadesát let skutečně nečekala.

„O tři roky později,“ pokračovala matka, „tu banku navštívil můj dědeček. Do roka zemřel při autonehodě, která proběhla za podivných okolností. Pak už v tom sejfu nikdo nebyl. Další dvě generace ho už nenavštívily.“

„A co tam je, mami? To se přeci musí vědět, nebo alespoň tušit!“

„Žádný z těch, kdo v sejfu byli, o tom nemluvil. Jen se po jeho návštěvě začali chovat zvláštně. Teta se prý dala na kokain a děda začal pít. Říkalo se, že je tam něco, co lidi mění. Víc toho nevím.“

„A komu vlastně ten sejf teď patří?“

„Tobě,“ hlesla matka skoro neslyšně.

„Jen mně?“ nevěřila Greta, „a co můj bratranec Anton?“

„Syn naší Greta byl několik let nezvěstný. Nedávno mi přišel dopis, který oznamoval, že byl prohlášen za mrtvého,“ prozradila matka další rodinnou tragédii.

„To jsi mi neřekla,“ divila se Greta.

„Neřekla, nebyl k tomu důvod. Moji sestru jsi nikdy neviděla a svého bratrance také ne. Neměly jsme se sestrou dobrý vztah, měla zvláštní, tvrdou povahu a stranila se lidí.“

Greta vstala a přešla k policičce, na které měla matka vystavené fotografie. Na většině byla malá Greta ve školce, ve škole, na výletech. Byla tam ale jedna fotografie, na které byli matčini rodiče a také jedna, kde byla vyfotografovaná teta se svým synem.

Tu fotografii si prohlížela už mnohokrát. Teta vypadala jako matčina kopie. Druhý plavý anděl. Zato z jejího syna šel strach. Hranatý obličej, pichlavé oči a hlavně veliký zahnutý nos.

„Vypadám úplně jako ten kluk,“ smutnila si Greta už od dětství, „proč nemůžu vypadat jako maminka nebo jako teta?“

Ted' se zamyšleně dívala na fotografii.

„Všichni naši příbuzní jsou mrtví,“ říkala si, „jsme s matkou na světě úplně samy!“

Pak se zadívala na tetu.

„Měla jsi asi stejnou povahu jako já, ale vypadala jsi jako anděl. Musela jsi být dost nebezpečná. Mě se lidé bojí, hned jak se na mě podívají. U mě se dá předpokládat, že jsem zlá. Ale u takové princezny, jako jsi byla ty? Určitě jsi způsobila spoustě lidí šok,“ dumala nad tetinou fotografií.

Greta obrátila pozornost zpět na matku. Ta stále nešťastně seděla uprostřed rozsypaných těstovin a vyděšeně ji pozorovala.

„Už toho necháme, mami!“ snažila se Greta přerušit napjatou atmosféru, „podívej, jaký tady je nepořádek! Obědvat budeme nejdřív za hodinu.“

Matka nebyla schopná něco dělat. Byla z toho leknutí úplně vyčerpaná. Greta rychle smetla rozsypané těstoviny. Pak ze spíže vydala nový sáček a pokračovala v přípravě oběda. Moc se jí nedařilo, těstoviny byly rozvařené a přesolené. Ale ani jedné z nich to nevadilo. Matka skoro nejedla a Greta jídlo nevnímala. Během oběda se matka ještě několikrát ujistila, že její dcera skutečně do toho prokletého sejfu nepůjde. Greta s pro ni zcela nezvyklou trpělivostí a vlídností opakovala, že tam rozhodně nikdy nepůjde, že slibuje. Matka byla tak nervózní a unavená, že si musela vzít prášek na uklidnění a jít si lehnout. A Greta konečně mohla odejít do svého pokoje.

„Tak proto mám to strašné jméno, proto se musí v naší rodině předávat z generace na generaci,“ říkala si zamyšleně, „konečně to začíná dávat nějaký smysl!“

Dlouho seděla v křesle a upřeně hleděla před sebe. Promýšlela to, co se právě dozvěděla a především to, co bude dělat. Matce sice skálopevně slibovala, že do té banky nikdy nepojede, ale od samého začátku věděla, že je to jen milosrdná lež. Věděla, že tam musí! Věděla, že tam strašně moc chce! Musí se přeci dozvědět, jaké tajemství sejf skrývá! A i kdyby se neřídila jen svou zvědavostí, považovala za nezbytné tuto záhadu vyřešit.

„Přeci to nemůžu nechat jen tak! Bůh ví, co tam je! Může jít o nějaký rodinný škraloup, nějakou černotu, nebo dokonce kriminální záležitost. Nemůžu to tam nechat, aby banka za deset let sejf otevřela a *to ono příšerné* bylo prozrazeno! Sejf je psaný na moje jméno, cesta ke mně by byla krátká.“

Greta nevěřila tvrzení, že se v sejfu skrývá něco tajemného nebo nadpřirozeného, co by mohlo změnit chování těch, kteří otevřeli jeho dvířka. Když si znovu a pečlivě promyslela všechno, co se před chvílí dozvěděla, došla ke zcela jednoduchému a logickému závěru. Už jí bylo jasné, co tam je. Bohatství! A určitě to bude obrovské bohatství! Nebudou to peníze, ty ztrácejí hodnotu a mění se. Bude tam zlato! Byla přesvědčená o tom, že špatný konec její pratety a jejího pradědy způsobilo náhlé a dost podstatné zbohatnutí. Prateta se dala na kokain. Praděda pil a zabil se v autě. To znamená, že měli dost peněz na drogy, alkohol i koupi auta.

„Je to jasné! Je tam zlato! A jeho původ asi bude mírně řečeno nelegální!“ ukončila své úvahy.

I když se její dosavadní úvahy týkaly ušlechtilého záměru uchování rodinné cti, nebo spíš utajení rodinného škraloupu, velice silně si uvědomovala, že možná bude bohatá! Začala se jí motat hlava a srdce jí bušilo jako o závod. Pevně se zapřela do křesla a snažila se dýchat pomalu. Tu snahu ale kazil její mozek, který opakovaně vysílal omamnou zprávu: „Všechno, co sejf ukrývá, patří jen mně!“

Před očima se jí objevil snový obrázek, ve kterém ona (a vypadala mnohem lépe než ve skutečnosti) vychází z krásné vily a nasedá do luxusního Porsche.

„Jen to ne!“ okřikla se přísně, „nesmí se mi zamotat hlava jako mým nešťastným příbuzným! Já budu postupovat s rozmyslem a hodně opatrně!“

Té noci nespala. Plánovala tu nečekanou a dost neobvyklou akci. Prvním krokem, který udělala, bylo to, že následující den nešla do školy. Počkala, až matka odešla do práce, a začala v jejích věcech hledat něco, co se týkalo sejfu. Zabralo jí to poměrně dost času, protože matka tyto životu nebezpečné věci důkladně schovala hluboko do své šatní skříně. Greta s největší opatrností vyndávala dokonale složené hromádky oblečení. Věděla, že všechno musí vrátit na místo úplně stejně, jak bylo, aby matka nepoznala, že ve skříni hledala.

Konečně našla plastové pouzdro velikosti A4, ve kterém bylo to, co potřebovala. Pomalu se probírala doklady k sejfu, prohlédla si zvláště tvarovaný klíček a pročetla notářskou zprávu, která řešila dědictví po matčině sestře. Doklady si ofotila do mobilu a vše zase pečlivě uklidila.

Nyní měla základ a mohla začít připravovat plán. Postup byl vcelku jednoduchý. Bude kontaktovat banku a objedná se na návštěvu sejfu. Matce řekne, že jede se školou na dvoudenní výlet a vydá se do Švýcarska. Co bude dál, to nemohla tušit. Bude muset improvizovat.

S čím si nemusela dělat starosti, byla němčina. Měla na tento jazyk vrozený talent, učila se ho velice snadno a měla výbornou výslovnost. Všechny učitelky němčiny se rozplývaly nad tím, jaká je nadaná němčinářka. A to se jí teď bude hodit, protože nebude v bance nejistě koktat.

Greta se nemohla zbavit obrovské nervozity. Nemohla se soustředit na nic jiného, všechny její myšlenky směřovaly k sejfů, bance a cestě.

„Nesmím to odkládat,“ říkala si, „stejně na to budu pořád myslet!“

Zbytek dne využila na plánování cesty. Za dvě hodiny měla vše kompletně rozmyšlené. Zнала vlaková spojení i cestu Curychem od nádraží k bance, vyhledala si telefonický kontakt na banku.

„Tak tato část byla dost jednoduchá, teď přijde to horší – zavolat do banky.“

Nechtěla to už odkládat, potřebovala využít toho, že je celý den doma sama. Na rozhovor se pečlivě připravila. Vyhledala si některá slovíčka a připravila základní formulace. Stejně pak do telefonu hrozně koktala. Nejdřív celý příběh odříkala nějaké spojovatelce, ta ji předala dál a až na třetí pokus se jí podařilo dostat se ke správnému zaměstnanci banky. Ten už byl mnohem méně vstřícný, než ti předchozí.

„Á, začíná to houstnout,“ pomyslela si Greta, když už potřetí přednášela svůj požadavek, „ale alespoň už mám proslov nacvičený.“

A skutečně, mluvilo se jí lépe a lépe a rozuměla úplně všemu. Teď to asi bylo rozhodující, teď potřebovala být ve střehu, protože měla pocit, jako by byla u výslechu na policii. Úředník se jí na všechno vyptal dvakrát.

„Asi se ujišťuje, že nezměním svoji verzi,“ blesklo jí hlavou, „ale zatím nemám proč lhát. Zatím! Myslím, že čas upravených verzí teprve přijde!“

Konečně byl přísný úředník s odpověďmi spokojený a navrhl termín její návštěvy. Příští týden ve středu v 11 hodin. To jí vyhovovalo. Bude mít čas na přípravu, ale na druhou stranu se ta akce nebude příliš odkládat. Na závěr hovoru byla upozorněna, že si má s sebou vzít doklady totožnosti, doklady k sejfů a klíč a že její totožnost a oprávnění vstoupit do sejfů bude důkladně prověřováno.

„Prověřujte si mě, jak chcete,“ říkala si, když ukončila hovor, „ale hlavně nevolejte mojí matce!“

2. Z OČÍ DO OČÍ

Další středu ráno vyrážela Greta z domu na „třídenní školní výlet“. Matka ji pečlivě vybavila řízky a sušenkami. Na zádech měla batoh a na nohou turistické boty.

„Já tedy vypadám!“ smála se sama sobě, když se viděla ve výkladních skříních obchodů ve městě, „v bance mě budou považovat buď za bezdomovkyni, nebo za velmi výstřední milionářku.“

První část cesty probíhala přesně podle plánu. Dopoledne šla do školy, pak se vydala vlakem do Prahy a nočním rychlíkem směr Curych. Cesta jí připadala neskutečně dlouhá. Po čtrnácti hodinách konečně vystoupila na hlavním vlakovém nádraží v Curychu. Tím začínal druhý den její tajné výpravy. Bylo krátce po osmé hodině ranní a Gretu čekal ten nejdůležitější úkol. Návštěva sejfů! Na cestu k bance měla téměř tři hodiny a zpáteční přímý vlak jel až v šest večer. Časovou tísní tedy netrpěla. Čím ale trpěla, byla obrovská nervozita a napětí, možná i strach.

„Co blázním! Musím se uklidnit!“ okřikovala sama sebe, „zatím se mi nic neděje. Když tam přijdu takhle vyděšená, budu hned podezřelá.“

Snaha o sebeterapii se nedařila. Pořád musela myslet na matčina slova, že v tom trezoru je něco strašlivého.

„Co by to mohlo být? Co tak strašlivého by mohlo být sto let zavřené v bankovním trezoru?“ motalo se jí v hlavě.

Úplně přestala myslet na zlato, na svoje zbohatnutí a začala se skutečně bát.

„Nedivím se, že tam moje babička ani teta nešly. Ty hrůzyplné řeči určitě slychaly celý život. A babičce kvůli návštěvě trezoru zemřel otec. Určitě to musela hodně prožívat. Já o tom rodinném bubákovi vím týden a za tu dobu v mých představách vyrostl do neuvěřitelných rozměrů.“

Obava z toho, že ve chvíli, kdy otevře dvířka trezoru, musí okamžitě zemřít, se pomalu ale jistě zvětšovala. Méně statečná část jejího Já začala přemýšlet o tom, že tam vlastně vůbec nemusí jít. Může to nechat být, stejně jako babička a teta.

„Ne!“ okřikla sama sebe, „půjdu tam a hotovo! Jiné řešení prostě neexistuje!“

V tu chvíli vedle ní promluvil mužský hlas: „Jste v pořádku, slečno?“ slyšela nejdřív německy a hned i anglicky.

Jen s námahou se vzpamatovala. Překvapeně si uvědomila, že stojí uprostřed perónu, že její vlak už odjel a ostatní cestující odešli. Byla tam úplně sama a asi už pěkně dlouho nehnutě stála a zírala před sebe. Teď vedle ní stál mladý, přísně se tvářící muž v uniformě. Nedokázala rozeznat, jestli jde o policistu nebo pracovníka nádraží.

„Ano, jsem v pořádku,“ odpověděla překotně klopotnou němčinou a rychle se rozešla směrem k eskalátoru.

Postranním pohledem zjistila, že ten muž jde za ní.